

Burger let nauwelijks op fatsoenlijke prijs

Ongeveer acht van de tien Nederlanders weet wel dat de keuze voor laaggeprijsde producten negatieve consequenties heeft, zoals kinderarbeid, lage lonen voor boeren (in ontwikkelingslanden), het milieu of intensieve veehouderij. In het Duurzaamheidskompas van Schuttelaar & Partners blijkt dat 71 procent van de Nederlanders toch op prijs kiest.

Slechts 29 procent van de Nederlanders geeft de voorkeur aan duurzame producten. De belangrijkste reden om voor prijs te kiezen is dat het leven al duur genoeg is. Vier op de tien Nederlanders is van mening dat hun inkomen te laag is om op duurzaamheid te letten. Verder blijken zes op de tien consumenten te twijfelen of de geclaimde duurzame producten wel daadwerkelijk duurzaam zijn.

Consequenties bekend

Dat lage consumentenprijzen betekenen dat boeren lage lonen hebben, dat is bij 77 procent van de Nederlanders bekend. En nog iets meer, 81 procent, weet dat lage prijzen alleen mogelijk zijn door dieren op intensieve wijze (bio-industrie) te houden. Maar 14 procent van de Nederlanders vindt het acceptabel dat boeren erg weinig betaald krijgen voor hun producten. De intensieve veehouderij is voor maar 26 procent van de Nederlanders acceptabel. Daarentegen vindt 28 procent van de Nederlanders het helemaal niet acceptabel dat boeren en dieren in de huidige systematiek worden 'uitgebuit'.

Twijfel over duurzaamheid

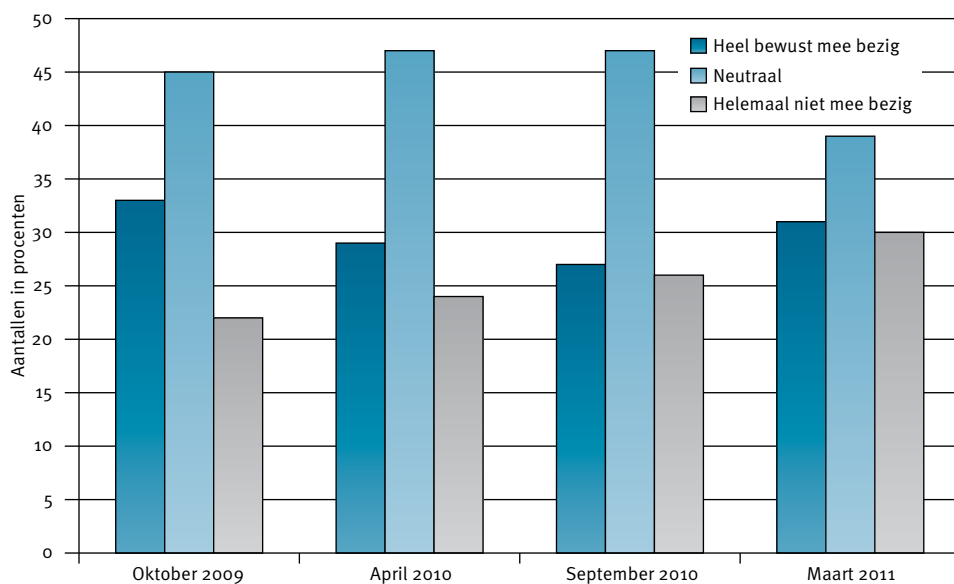
Duurzame producten zijn te duur. Dat is de belangrijkste reden waarom Nederlanders ze laten staan, zo blijkt uit dit consumentenonderzoek. Daarbij wordt er flink getwijfeld of de producten wel echt zo duurzaam zijn als wordt beweerd. Verder blijkt dat zes op de tien Nederlanders minder op duurzaamheid gaat letten als de voedselprijzen omhooggaan.

Bewustwording neemt toe

Uit meerjarig consumentenonderzoek blijkt dat er een relatief snelle toename is van het aantal burgers dat duurzame producten koopt (zie grafiek).

Figuur 1

Hoe bewust is de Nederlander bezig met duurzaamheid, gezien vanuit het eigen consumptiegedrag?

Bron: Schuttelaar & Partners

Als het juridisch maar klopt

U weet het vast nog wel: enkele jaren geleden was het een groot drama met die NB-wetvergunningen. De vergunningen voor de Natuurbeschermingswet haalden het niet bij de Raad van State. Inmiddels verloopt het in de praktijk nog niet ideaal, maar al veel beter dan enkele jaren geleden. De Raad wilde harde handvatten hebben waarmee zij kon toetsen of de ammoniakuitstoot van het veebedrijf niet te hoog was in relatie tot wat het natuurgebied kon hebben. Voor een heideveld ligt dat natuurlijk anders dan voor een bosgebied. Gelukkig zijn die handvatten er gekomen, waarmee de vergunningen juridisch houdbaar werden. En niet continu werden afgeschoten door bijvoorbeeld milieuorganisaties of buurtbewoners. Het systeem werkte weer!

Europa vraagt van Nederland garanties voor het behoud van zijn 162 Europese natuurgebieden. Die garanties moeten de juridische toets der kritiek kunnen doorstaan. Als een bedrijfsverandering leidt tot 0,01 mol te veel aan ammoniak, dan volgt géén vergunning. Hoewel er juridisch gezien iets meer ruimte zou zijn, wordt er op deze wijze in de praktijk mee gewerkt. Met een geavanceerd rekenmodel (AAgro-Stacks) wordt het allemaal precies uitgerekend. Het rekenmodel bepaalt dus in hoge mate wie een vergunning nodig heeft, wie hem krijgt en wie niet. Tot zover kon ik het allemaal begrijpen.

Maar daarna niet meer. Wij wilden weten wat de betrouwbaarheid is van de uitkomsten van dit rekenmodel. Vragen daarover aan diverse adressen werden niet beantwoord. Dat geeft te denken. En wetenschappelijk onderzoek hiernaar had het stempel 'zeer betrouwbaar' gekregen; we mochten het niet inzien. Zoiets wakkert de nieuwsgierigheid natuurlijk helemaal aan. Na enkele maanden speuren, lukte het toch om een deel van de informatie boven tafel te krijgen, maar helaas niet alles. Via een gerechtelijke procedure hopen we die alsnog te verkrijgen, maar die weg kost tijd. In dit nummer vindt u de resultaten van de speurtocht. Daaruit kun je maar één conclusie trekken: als het juridisch maar klopt...

Geesje Rotgers
redactie V-focus